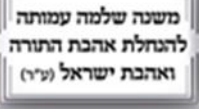

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר משטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרה"ק ישראל אבוחצירא בן הרב מסעוד אבוחצירא ע"ה מנחם יצחק בנימין בן יוסף חיים ע"ה

משנה ה'

רבינו עובדיה מברטנורא

בידים מסואבות - כלומר בלא נטילת ידיים.
דגזרו על הידים להיות שניות לטומאה.
ובחולין שנעשו על טהרת הקודש מיירי,
דשני עושה שלישי בהן. דאילו בחולין
גרידא, אפילו היו מוכשרין בדם אין שני
עושה שלישי בחולין.
לפי שלא הוכשרו בדם - שאין אוכל מקבל
טומאה, עד שיבוא עליו מים או אחד
משבעה משקים, שהם מים יין שמן חלב
ודבש דם טל.
הוכשרו בשחיטה - מגו דשריא שחיטה
להך בשר מידי אבר מן החי, משויא ליה
נמי אוכלא לגבי טומאה. ואין הלכה כרבי
שמעון.

השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהן דם בזמן השחיטה - פְּשָׁרִים שחיתם
כשרה ומותרים באכילה, ואין אומרים שהיו מתים עוד לפני השחיטה, וְנֶאֱכָלִים בְּיָדַיִם
מְסֻאָבוֹת היינו שמותר לאכול את בשרם אף ללא נטילת ידיים, לפי שגזרו חכמים שהידיים
נקראות שני לטומאה וכדי שלא יטמאו הידיים את הטהרות צריך לטול ידיים, ומבואר
בגמרא שבמשנתנו מדובר בבשר חולין שנעשה על טהרת הקודש, היינו שהיו אוכלים אותו
בטהרה כאילו הוא בשר קרבנות, ובכל זאת מותר לאכלם אף ללא נטילת ידיים, והסיבה לכך
לְפִי שֶׁלֹא הִכְשְׁרוּ בְדָם היות ולא יצא מהם דם בזמן השחיטה, לא הוכשר הבשר לקבל
טומאה*, ולפיכך גם אם יגעו בבשר בידיים ללא נטילת ידיים, אין הידיים מטמאות את
הבשר**, ברם אם יצא דם בזמן השחיטה, הבשר מוכשר לקבל טומאה, ואין לאכול אותו ללא
נטילת ידיים. רְבִי שְׁמַעוֹן חולק על תנא קמא ו... אומר: הִכְשְׁרוּ בְּשַׁחֲטָה שאף אם
לא יצא דם בזמן השחיטה הבשר מוכשר לקבל טומאה, שהיות והשחיטה מכשירה את הבשר
ומתירה אותו לאכילה, כך השחיטה מכשירה את הבשר לקבל טומאה.

*הכשר לקבל טומאה - אם נוגע דבר טמא בדבר מאכל, אותו המאכל שנגעה בו הטומאה
נטמא, אך הדין הוא שהמאכל נטמא רק אם לפני זה באו עליו אחד משבעת המשקים, יין,
דם, שמן, חלב, טל, דבש, מים, שסימנם י"ד שח"ט ד"ם, וכל זמן שלא בא עליו משקה
משבעת המשקים הנ"ל, אין הוא נטמא גם אם נגע
בו דבר טמא.

**ונשאלת השאלה, הרי לפני האכילה חייבים להדיח את הבשר במים ולמלוח אותו, וממילא
כשידיחו את הבשר במים הוא יוכשר לקבל טומאה, ואם יגעו בו בידיים ללא נטילת ידיים
הבשר נטמא, אלא מתרצים בתוספות שהמדובר על בשר שרוצה לאכול אותו צלוי על האש
שאז אין צורך להדיח ולמלוח את הבשר, או תירוץ נוסף שהדיחו את הבשר במי פירות שאינם
מכשירים את הבשר לקבל טומאה.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לווזאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ו

הַשׁוֹחֵט אֶת הַמִּסְכֵּנִת בַּהֵמָה חוּלָה הַנוּטָה לַמּוֹת* - רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אין השחיטה מתירה את הבהמה לאכילה **עַד שֶׁתִּפְרָכֵס בַּיָּד וּבְרָגְלָא** היינו שלאחר השחיטה הבהמה תזיז את היד (הרגל הקדמית) ואת הרגל האחורית, כלפי חוץ ואח"כ תחזיר אותה לכיוון הגוף, שזהו הפרכוס, שאם לא תעשה כן יש חשש שמא מתה עוד לפני גמר השחיטה. **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר** חולק על רבן שמעון בן גמליאל ו... **אוֹמֵר: דִּיָּה אִם זִינְקָה** שאם לאחר השחיטה הבהמה נפחה בגרונה והדם מזנק לחוץ בזרם חזק ממקום השחיטה, הרי זה סימן שלא מתה קודם השחיטה. **אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: אִף הַשׁוֹחֵט בְּלִילָה** בהמה הנוטה למות ולא ראה אם פרכסה לאחר השחיטה, **וּלְמַחֵר הַשְּׂפִיָּים** וכשקם בבוקר **וּמִצָּא כְּתֻלִים מְלֵאִים דָּם** ראה שכל צוואר הבהמה ששחט מלא בסימנים של דם - הבהמה **כְּשֵׁרָה** שכן הדם על הצוואר מעיד ... **שֶׁזִּינְקָה** היינו שהדם יצא בעוצמה ממקום השחיטה שזה סימן שהבהמה לא מתה לפני השחיטה והבהמה כשרה **וּכְמִדַּת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר** וכשאמר רבי שמעון הלכה זו אמרה כשיטת רבי אליעזר, שסובר שאף אם זינקה הבהמה לאחר השחיטה זה מעיד שלא מתה בזמן השחיטה. **וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים:** שהסימנים לדעת שהבהמה המסוכנת לא מתה לפני השחיטה הם **עַד שֶׁתִּפְרָכֵס אוֹ בַּיָּד** היינו שלאחר השחיטה תפרכס או ביד, **אוֹ בְּרָגְלָא**, או ברגל ולא כרבי שמעון שסובר שצריך לפרכס בשניהם **אוֹ עַד שֶׁתִּכְשְׁכְּשׁ בְּזִנְבָה** היינו שלאחר השחיטה תנענע בזנב מצד לצד. **אֶחָד בְּהֵמָה דָּקָה** בין בבהמה דקה, כגון: כבשה, **וְאֶחָד בְּהֵמָה גְּסָה** ובין בבהמה גסה, כגון: שור, אם הם בגדר של בהמה מסוכנת ושוחטים אותם, אינם כשרים עד שיפרכסו ביד, או ברגל, או שיכשכשו בזנבם מצד לצד, שאם לא יעשו אחד מהני"ל יש חשש שמתו עוד לפני גמר השחיטה **בְּהֵמָה דָּקָה** שהיא חולה ונוטה למות, ושחטו אותה **שֶׁפְּשְׁטָה יָדָה** ולאחר השחיטה הזיזה את ידה כלפי חוץ **וְלֹא הִחְזִירָהּ** אך לא החזירה אותה חזרה לכיוון הגוף - **פְּסוּלָה** הבהמה פסולה לפי שאין זה נקרא פרכוס, **שֶׁאֵינָה אֶלָּא הוֹצֵאת נֶפֶשׁ בְּלִבָּד** היינו שכן דרך הבהמות לעשות בזמן שהם מתים. וכל זאת רק בבהמה דקה, אך בבהמה גסה, גם אם רק פשטה ידה, או רק החזירה את ידה כלפי הגוף, הרי זה נקרא פירכוס והבהמה כשרה. עתה שואלת המשנה **בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים** מתי צריך שהבהמה תפרכס לאחר השחיטה כדי שתהיה כשרה, עונה המשנה **שֶׁהֵיטָה בְּחִזְקַת מְסַכְּנַת** היינו רק בבהמה שהיא בגדר בהמה מסוכנת, שהינה חולה הנוטה למות **אֲבָל אִם הֵיטָה** הבהמה **בְּחִזְקַת בְּרִיאָה, אֲפֹלוֹ אֵין בָּהּ אֶחָד מִכָּל הַסִּימָנִים הַלְלוּ** פרכוס, זינוק - הבהמה **כְּשֵׁרָה** והשחיטה מתירה אותה לאכילה.

רבנו עובדיה מברטנורא
השוחט את המסוכנת - כל שמעמידים אותה ואינה עומדת מחמת חוליה, הויא מסוכנת. ואפילו יש לה כוח בשיניה לאכול קורות ובקעיות של עץ.
עד שתפרכס - דאי לא פרכסה חיישין שמא ניטלה נשמתה קודם גמר שחיטה.
אם זינקה - כדרך שהבהמות נופחות בגרונם והדם מקלח ומוזנק בכוח.
השוחט בלילה - בהמה מסוכנת שצריכה פרכוס, ולא ידע אם פרכסה, ולמחר השכים ומצא כותלי בית שחיטת הצוואר מלאים דם, כשרה, מפני שזינקה. וכשיטת רבי אליעזר דמכשיר לה בזינוק, אמרה רבי שמעון. ואין הלכה כרבי אליעזר.
אחד בהמה דקה ואחד בהמה גסה - צריכה פרכוס אם היא מסוכנת.
שפשטה ידה - בגמר שחיטה.
ולא החזירה פסולה - אם היתה מסוכנת. לפי שאין זה פרכוס אלא כן דרכה בשעת צאת נפשה. אבל גסה לאו אורחה בהכי, ובין שפשטה ולא כפפה בין שכפפה ולא פשטה כשרה.

*כיצד בודקים את הבהמה אם היא נקראת מסוכנת, בגמרא מבואר שאם מנסים להעמיד אותה בגערה, או בהכאה ע"י מקל, ואין עומדת, הרי היא נקראת מסוכנת.